

M.Com Semester - 4 (CBCS) Examination**May/June-2021 (NEW COURSE)****Advanced Cost & Management Accounting(Elective)****Time: 1:30 Hours****Marks: 42****Instructions:**

1. Figures to the right indicate marks.
2. There are five questions in the question paper.
3. Answer any three of the following questions.

પ્રશ્ન-૧ કનિષ્ઠ કંપની લી. માર્ચ-૨૦૨૧ ની નીચેની વિગતો ઉપરથી વિવિધ ખર્ચ અભિગમ અનુસાર વિભાગીય (૧૪) કામગીરીનું મુલ્યાંકન દર્શાવતી ગણતરીઓ જેમ કે,

- પડતર કેન્દ્રના આધારે અહેવાલ પત્રક
- નફાના કેન્દ્રના આધારે અહેવાલ પત્રક
- જવાબદારી કેન્દ્રના આધારે અહેવાલ પત્રક
- વિભાગ બંધ કરવો કે ચાલુ રાખવો હોઈ તો ઉત્પાદન જથ્થાની ગણતરી દર્શાવો.

વિગત	અંદાજીત રૂ.	ખરેખર રૂ.
સીધો માલસામાન	7,00,000	7,55,000
સીધી મજૂરી	6,25,000	6,62,500
નિરીક્ષણ ખર્ચ (સ્થિર)	5,50,000	5,55,000
વાપરી શકાય તેવા સ્ટોર્સ (ચલિત)	87,500	97,500
કારખાના ભાડું (સ્થિર)	75,000	75,000
ઘસારો (સ્થિર)	5,50,000	5,50,000
સાધનો (ચલિત)	62,500	65,000
વીજળી અને બળતણ (ચલિત)	5,75,000	5,90,000
વહીવટી ખર્ચ (સ્થિર)	6,25,000	6,32,500
સમારકામ અને જાળવણી (રૂ. 50,000 સ્થિર)	6,00,000	6,10,000

વિભાગને 50 ઓળખી શકાય તેવા અથવા અલગ કરી શકાય તેવા મશીન છે. માર્ચ ૨૦૨૧ દરમિયાન અંદાજપત્ર મુજબ અને ખરેખર મુજબ વિભાગનું ઉત્પાદન અનુક્રમે 55,000 અને 57,750 એકમોનું હતું.

તેમ છતાં પણ જો વિભાગ બંધ કરવામાં આવે અને ઉત્પાદન માટે મશીનોની સેવાઓ બહારથી સેવાની પડતર ને આધારે ભાડે લેવામાં આવે તો આવાજ મશીન માટે સેવાનું ભાડું રૂ. 88 રહેશે.

પ્રશ્ન-૨ નીચેની માહિતી પરથી માર્ચ-૨૦૨૧ ના પ્રક્રિયા B નું ખાતું તૈયાર કરો : (૧૪)

- પ્રક્રિયા નં - B ના ચાલુ કામ નો શરૂ સ્ટોક 1,400 એકમો રૂ. 19,000.
- પ્રક્રિયા નં - A ખાતે થી લાવ્યા 40,600 એકમો રૂ. 2,76,200.
- પ્રક્રિયા નં - C ખાતે લઈ ગયા 38,600 એકમો
- પ્રક્રિયા નં - B નો આખર સ્ટોક 2,000 એકમો
- પ્રક્રિયા દરમિયાન ભંગાર 1,400 એકમો
- પ્રક્રિયા નં - B -માલસામગ્રી - 1,53,120, મજૂરી - 76,320, પરોક્ષ ખર્ચ - 38,160

પૂર્ણતાની કક્ષા :

વિગત	શરૂનો સ્ટોક	આખર સ્ટોક	ભંગાર
માલસામાન	80%	70%	100%
મજૂરી	60%	50%	60%
પરોક્ષ ખર્ચા	60%	50%	60%

સામાન્ય બગાડ, દાખલ કરેલ એકમોના 5% છે. ભંગારમાં કાઢેલ એકમોના રૂ.3 લેખે ઉપજે છે.

તૈયાર કરો :

1. પૂર્ણ એકમો દર્શાવતું પત્રક
2. પડતરનું પત્રક
3. મુલ્યાંકનનું પત્રક
4. પ્રક્રિયા B નું ખાતું તૈયાર કરો

પ્રશ્ન-૩ મનોજ, હોટલ ગ્રીષ્માનું સંચાલન કરે છે. તે મકાનનું ભાડું 60,000 છે. મરામત જાળવણી ખર્ચ તેમણે (૧૪) ભોગવવાનો છે.

- હોટલના એક મેનજર નો માસિક પગાર રૂ. 29,000
- 4 ક્લાર્ક, દરેકનો માસિક પગાર રૂ. 9,000
- 20 નોકર, દરેકનો માસિક પગાર રૂ. 4,000

હોટલમાં 30 પથારીની અને જરૂર પડ્યે વધારાની 5 પથારીની સગવડ છે. તા.૩૧-૧૨-૨૦૨૦ના રોજ પુરા થતા વર્ષમાં પથારીઓનો વપરાશ :

પથારી	10	20	25	30	35
દિવસો	60	25	100	75	90

વર્ષ દરમિયાન ખર્ચા:

રૂ.

પાવર - વીજળી (20% સ્થિર)	1,00,000
ભોજન ખર્ચ (30% સ્થિર)	4,30,000
મકાન મરામત (40% સ્થિર)	2,90,000
ઘોલાઈ ખર્ચ (75 % ચલિત)	1,04,000
સજાવટ ખર્ચ (50 % ચલિત)	1,60,000
ઓફીસ ખર્ચ (60 % ચલિત)	40,000

વોશિંગ મશીન રૂ. 4,00,000 માં તા. ૭-૮-૨૦૨૦ ના રોજ ખરીદ્યું હતું. જેના પર 10% ઘસારો ગણો. જે ચલિત ખર્ચ ગણવાનો છે. ઉપરની માહિતી પરથી દૈનિક પથારી દીઠ પડતરની ગણતરી દર્શાવતું પડતરનું પત્રક તૈયાર કરો.

પ્રશ્ન-૪ A. પડતર સંચાલન વ્યાખ્યા - ઉદ્દેશો અને મહત્વ સમજાવો (૧૪)
B. પડતર ઓડિટ અને સંચાલન ઓડિટ વચ્ચેનો તફાવત સમજાવો

પ્રશ્ન-૫ ટ્રેકનોંધ લખો. (કોઈપણ બે) (૧૪)

1. જવાબદારી કેન્દ્રો
2. પ્રક્રિયા ખર્ચ
3. કિંમત અંગે નિર્ણયોને અસર કરતા પરિબળો
4. ખર્ચ વ્યવસ્થાપનના ચાર આધારસ્તંભનું વર્ણન

English Version

Que-1 A production department of a large manufacturing organization has furnished the following data March-2021. (14)

Prepare statement of :

- Cost centre.
- Profit centre
- Responsibility Centre and
- Minimum production units for carry on Business Department

Particulars	Budgets Rs.	Actual Rs.
Direct materials	7,00,000	7,55,000
Direct wages	6,25,000	6,62,500
Supervision expenses (fixed)	5,50,000	5,55,000
Consumable stores (variable)	87,500	97,500
Factory rent (fixed)	75,000	75,000
Depreciation (fixed)	5,50,000	5,50,000
Tools (variable)	62,500	65,000
Power & fuel (variable)	5,75,000	5,90,000
Administration expenses (fixed)	6,25,000	6,32,500
Repair and maintenance (fixed 50,000)	6,00,000	6,10,000

The department has 50 identical machines. During March-2021, the budgeted and actual production of the department is 55,000 and 57,750 units respectively.

However if the department is closed and the machines production services were hired from outside the cost of hiring the services of similar machine would be Rs.88 per unit.

Que-2 Following are the data in respect of process-B for the month of March-2021: (14)

- Opening stock of work in progress in Process-B 1,400 units, Rs.19,000.
- Transfer from process-A 40,600 units, Rs.2,76,200.
- Transferred to process-C 38,600.
- Closing stock of process B 2,000 units.
- Units scrapped during process 1,400 units.
- Expenses added in process-B -Material 1,53,120 -Wages 76,320 -Overheads 38,160

Degree of completion :

Particulars	Opening stock	Closing stock	Scrap
Material	80%	70%	100%
Wages	60%	50%	60%
Overheads	60%	50%	60%

There was a normal loss of 5% of production and scrapped were sold at Rs.3 each.

From the above information Prepare:

1. Statement of equivalent units
2. Statement of cost per units
3. Valuation statement
4. Process B Account

Que-3 Manoj is owner of Hotel Grishma, (14)

- Building rent monthly Rs. 60,000
- Monthly salary of a Hotel manager Rs.29,000
- Monthly salary of 4 clerks Rs. 9000 each
- Monthly salary of 20 Room Attendants, each Rs. 4000

Hotel has 30 beds and when it is necessary more 5 beds can be arranged occupancy of beds during the year ended on 31-12-2020 was as under :

Beds	10	20	25	30	35
Days	60	25	100	75	90

Expenses during the year :	Rs.
Power and Electricity (20% Fixed)	1,00,000
Food expenses (30% Fixed)	4,30,000
Building maintenance (40% Fixed)	2,90,000
Laundry charges (75 % Variable)	1,04,000
Decoration expense (50 % Variable)	1,60,000
Office expense (60 % Variable)	40,000

Washing machines were purchased on 7-8-2020 of Rs. 4,00,000 calculate 10% depreciation on those machines. Which is to be considered as variable expenses.

From the above information statement showing Cost per day per bed.

Que-4 A. Explain of the Definition- Objectives and Importance of cost management. (14)
B. Describe of the Difference of between cost audit and management audit

Que-5 **Write Short Notes. (Any Two)** (14)
1. Responsibility Centers
2. Process Costing
3. Factors affecting Pricing decisions
4. Describe of the Four pillars of cost management
